

Vår dato
2017-09-15Arkivnr
023/1

Vår saksbehandler/referanse

Deres dato
2017-05-29Deres referanse
2017/8431

Arbeidstilsynet

Kommentarer fra Standard Norge til endringer i Arbeidsmiljøforskriftene

Vi viser til høring av forslag til endringer i arbeidsmiljøforskriftene. Standard Norge har noen kommentarer til forslaget.

Om bruk av standarder og standardisering generelt

Standard Norge utvikler standarder på de fleste områder i samfunnet. Vi er det norske medlemmet i CEN, den europeiske standardiseringsorganisasjonen og ISO, den internasjonale standardiseringsorganisasjonen.

Standarder er kollektive goder som bidrar til systematisering i næringslivet og samfunnet. De effektiviserer og forenkler. Standarder utformes gjennom konsensusbaserte prosesser der alle relevante interessenter inviteres til å delta. Dette bidrar i stor grad til at standardene tas i bruk fordi partene har vært involvert i prosessene med å finne de riktige løsningene.

Standard Norge utvikler standarder og andre normative dokumenter i samsvar med internasjonalt anerkjente prosedyrer. Vi er ansvarlig for at standardene revideres jevnlig slik at de er i samsvar med utviklingen nasjonalt og internasjonalt. Gjennom utvikling og bruk av standarder fra en anerkjent standardiseringsorganisasjon som Standard Norge, vil man kunne sikre at regelverket blir konkretisert og utdypet gjennom standardene samtidig som det er forankret både hos myndighetene (lokalt og sentralt), tjenestetilbyderne (offentlige og private) og hos brukerne. Et funksjonsbasert regelverk med krav til ytelse uten for mange preskriptive detaljkrav, gir rom for innovasjon, fleksibilitet og økt produktivitet gjennom utstrakt bruk av standarder.

I EU har man i flere tiår benyttet standardisering som metode for harmonisering og forenkling av regelverket. Innenfor en rekke områder er det blant annet gjennom det europeiske standardiseringsarbeidet etablert de samme spilleregler for bedrifter i hele Europa.

Konkrete innspill til høringen

I forskrift om utførelse av arbeid bør det være et eget bokstavpunkt om sikring mot fallende gjenstander. Standard Norge utarbeider for tiden standarder som dekker dette området:

- prNS 9610 *Fallsikring*
- pr NS 9611 *Sikring av verktøy og utstyr ved arbeid i høyden*

Standardene utarbeides i standardiseringskomiteene NS7K 279 *Arbeid i høyden* og SN/K 558 *Fallende gjenstander* og ventes ferdigstilt i løpet av 1. halvår 2018.

Forslag til standarder som nå er under utarbeidelse inneholder noen krav som også bør vurderes i forskriftens § 17:

- Ved bruk av fallsikringsutstyr skal det vurderes fallforhindrende utstyr før falloppfangende utstyr.
- Ved bruk av falloppfangende utstyr skal det tas hensyn til klareringshøyde og fare for pendel.
- Det skal gis opplæring i bruk av fallsikringsutstyr som er hensiktsmessig og forsvarlig for arbeidet.
 - Dette samsvarer med anbefalinger Direktoratet peker på i sin Kompass-rapport Arbeidstilsynet Kompass Tema nr. 8 2016 Ulykker i bygg og anlegg i 2015, der de henviser til at mangel på operativ ledelse utgjør 54% av ulykkene. Derfor bør operativ leder være kompetent.

Tilleggskrav for opplæring bør eventuelt også nevnes i Forskrift om Organisering, Ledelse og Medvirkning kap 8 § 8-2.

Vi har videre noen kommentarer til forskrift om utførelse av arbeid kapittel 26. Selv om det er gitt flere unntak for fritidsdykketjenester vil vi nevne en ny standard for slike tjenester: NS-EN ISO 24803:2017 *Fritidsdykketjenester - Krav til fritidsdykkeleverandører* (ISO 24803:2017). Den dekker blant annet krav til opplæring. Vi viser i den forbindelse til våre kommentarer til rapporten «Dykking i havbruk».

Det er positivt at det nå vurderes om det kan gjøres mer for å hindre trykkrelaterte skader på personell ved dykking i havbruk.

Vi stiller spørsmål om det er hensiktsmessig å stille ulike krav til dykking inshore avhengig av i hvilken sammenheng det skal dykkes profesjonelt. Mange av farene ved yrkesdykking langt på vei de samme, uavhengig av arbeidsoppgaver. Vi anbefaler å harmonisere NORSOK U-103 N Petroleumsrelaterte bemannede undervannsoperasjoner inshore. Utgave 3, Januar 2014 med Arbeidstilsynets regelverk. Denne standarden tar for seg krav innen følgende områder:

- *administrativt*
- *helse, miljø og sikkerhet*
- *personell og mannskap*
- *teknisk*
- *operasjonelt og*
- *beredskap.*

Dette er en standard som det er gode erfaringer med i oljeindustrien etter det Standard Norge er kjent med. Det er ikke hensiktsmessig med forskjellige regler for like oppgaver.

Standard Norge deltar gjerne i en videre dialog med Arbeidstilsynet for å diskutere hvordan standarder kan brukes som underlag for de krav som settes i forskriften.

Med hilsen
for Standard Norge

Anne Kristoffersen
akr@standard.no